

מצדה. תמונות משפחתיות, תמונות המלחמה של אבא...

לפתע עצרה מצדה. מבטה ננעץ בתמונה. שני אנשים חבושי כובעי-גרב עמדו בה. ה אחד היה אבא, שותה גזוז ליד מכונת שק"ם. השני היה רבי-סמל צעיר ונמוך, בעל צלקת גדולה שהחזיק בתת-מקלע. מצדה ראתה את תמונתו בפניה זו מאות פעמים בעתונות ר' בטלסינימיה. זה היה בני הראל. זו הייתה גם אותה התמונה — אלא שכאן הייתה התמונה שלמה, ואילו לצרכי תעמולה השתמשו, כנר" אה, רק בקטע אחד שנחתך ממנה.

"אבא!" קראה ורצה לחדרהעבודה של גאנדי, שהיה מקושט בעשרות חרבות וסי כינים ערביים. "מצאתי משהו!"

גאנדי נטל את התמונה בתנועה עייפה. אדישותו פינתה חיש מהר את מקומה לה בעה מתוחה. קמטי מצחו התעמקו כשזכרונו חפר בעבר. לפתע בקע טגרונו צחוק פרוץ, שדמה יותר להתפרצות הריגעש — צחוק בלתי-מרוסן שהרעיד את כל גופו, מילא את עיניו בדמעות.

"ב... בני... הראל..." נפלטו ההברות בין התקפה להתקפה. "הגיבור הלאומי! תמיד ידעתי שאני מכיר את הפרצוף הזה! זה בנימין הרשקוביץ, סמל השק"ם מהגדוד הרביעי!"

כשנפתח הסכר, פרצו הזכרונות בשטף אדיר. כמובן, בנימין הרשקוביץ, איש הגח"ל מ' רומניה, שפחד כל כך לצאת לקרב עד ש' מצאו לו גיב בשק"ם! הרשקוביץ, שהובא שלוש פעמים למשפט מפני שטרב להביא את מכונת-השק"ם למשלטים אפילו בימי ההפוגה! הרשקוביץ, המטרה הנצחית לכ' דיתות אינטוסיות בגדוד הרביעי, ביחוד אח' רי שנפצע במצחו וזכה לצלקת-הגבורה מידי חייל מארוקאי שיכור, ששבד בקבוק ברה על ראשו!

גאנדי זכר אפילו את התמונה: הוא מסר את התת-מקלע שלו להרשקוביץ שיחזיקו כששתה את הגזוז, בשעת ביקור במטה הג' דוד, וחבורה של צלמי-עתונות עטו על המ' ציאה.

פעמון הדלת צילצל. צחוקו של גאנדי הת' חדש. "זה הנאצי שלך", הריע, "תני לו את התמונה! הראי לו את הסירר שלו!"

המדריך סלמד

את יורם לקח

יורם נדהם. הוא ציפה להתפרצות של זעב, להכחשה נסערת. אולם המדריך רק הסתכל בתמונה באדישות, מילמל: "הממ, כן. התמונה הזו היא..."

יורם לא יכול לשלוט בעצמו. אבל זוהי עלילה! התפרץ. "הלא אתה היית חייל קרבי. הדגל על הקסטל! הקרב על בית-מחסיר, שבו השתקת לבדך עמדה של שתי מכונות ירייה..."

בני הראל חיך. "האמנת לטו ות אלה?" הוא הסתכל בצעיר בחמלה. "שמע'נא נערי, אתה בחור פיקח. הגיע הזמן שתתגבר. ובכן, דע לך: רק איריות הולך להיות חייל קרבי. כל אדם גבוה הוא פחדן. יש לו דמיון. הוא רואה את הסכנה וסולד ממנה."

הוא קם מקומו והרים את קולו, כאילו ביקש לשכנע את עצמו. "מי צריך גיבורים? ישנם רבבות כאלה בכל עם — הילדים שאינם מתבגרים, המטומטמים, עמי הארץ צות, מאה בגרוש. איפה הם עכשיו, גיבורי 1948? מי זוכר אותם? חשבו שהם כוב' שים את העולם, ולמחרת המלחמה נתנו להם בע טה בישבן. לא חביבי, אני לא טי' שש. אני יודע להסדר. יש לי ראש. הם צחקו ממני, אבל עכשיו הם לא צוחקים עוד. עכשיו אני צוחק מהם."

הוא עצר ליד השולחן, נטל את התמונה, קרע אותה לגזרים. "כמובן, בשביל ההמון המטופש צריכים להעמיד פנים. נשמור על הסוד הקטן הזה. מי יודע אותו? החברה שלך ואביה. חבל נצטרך לטפל בהם."

יורם קפץ ממקומו. "אתה מתכוון..."

בני הראל התקרב אליו, עד כי פניו נגי עו בפני חניכו. בעיניו היה מבט צונן, ש' יורם נרתע ממנו. "אין לנו רגשות! אתה שומע? אין לנו ידידים! אנחנו נסעל על פי ההגיון! מי שעומד בדרכנו, נחסלו. גם אב זה רביאלוף. גם אם זה יורם עצמון בכבודו ובעצמו! אתה יכול לבחור!"

יורם קפא. משהו נשבר בתוכו. משך כמה

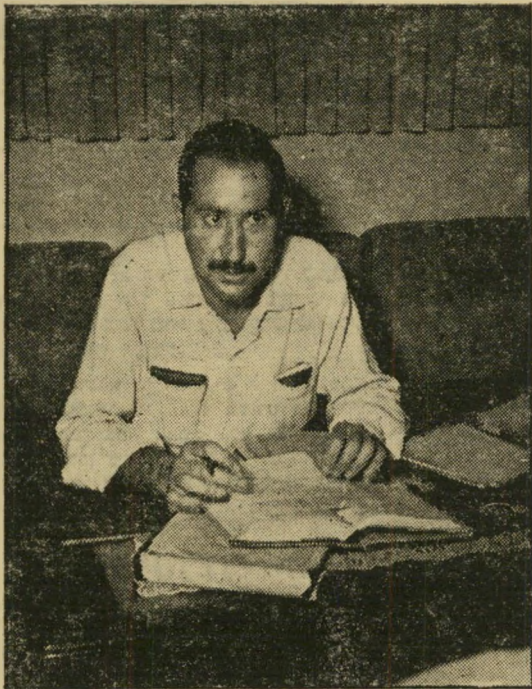
צ' עירימ

טודום

ירידיה טיפנברון

24

אני בוחר בציונים הכלליים כי הם פותרים את בעיות המדינה על-ידי הגישה הליברלית. לגביהם אין הפרט בורג אלמוני בתוך מכונה גדולה. ית-רון נוסף של הציונים הכלליים: אצלם אינטרס המדינה הוא מעל לכל.

מזכירה

שירה רדום

21

אני בוחרת בציונים הכלליים מכיוון שהם מגשימים ויגשימו את הדברים בהם אני מאמינה — עם אחד, מדינה אחת, דגל אחד, המנון אחד וחינוך אחד. ומעל לכל — הם דואגים לחופש הפרט, הדבר החשוב ביותר לאדם.

בוחרים